

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 1Ndob/85/2024                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 1118205096                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.05.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Jana Hullová             |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:1118205096.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Hullovej a členiek senátu JUDr. Miroslavy Janečkovej a JUDr. Eriky Čanádyovej, v spore žalobcu Mgr. Martina Hurtiša, Prievdza, Matice Slovenskej 17, správcu úpadcu JADE, spol. s r.o. v konkurze, Bratislava, Mikulášska 1, IČO: 36 034 908, za účasti intervenienta na strane žalobcu R. T., narodenej XX. I. XXXX, J. J., L. X, zastúpenej advokátom JUDr. Ivanom Hegerom, Banská Bystrica, Na Troskách 3, proti žalovanému 1/ JADE, spol. s r.o. v konkurze, Bratislava, Mikulášska 1, IČO: 36 034 908 a proti žalovanému 2/ TRADE CORP, s.r.o., Banská Bystrica, Kapitulská 1, IČO: 35 821 817, zastúpenému advokátskou kanceláriou KOVAL & spol., advokátska kancelária, s.r.o., Banská Bystrica, Komenského 3, IČO: 36 648 892, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o nesúhlase Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Bratislava I, takto

### rozhodol:

P r í s l u š n ý m na prejednanie a rozhodnutie sporu je Okresný súd Banská Bystrica.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I listom z 21. marca 2018 postúpil spor Okresnému súdu Banská Bystrica s poukazom na to, že podľa § 41 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd skúma výlučnú miestnu príslušnosť aj bez námietky na začiatku konania. Keďže predmetom konania je spor, ktorý sa týka vecného práva k nehnuteľnostiam, ktoré sa nachádzajú v obvode Okresného súdu Banská Bystrica, je tento súd podľa § 20 písm. a) CSP príslušný na vybavenie predmetnej veci.

2. Okresný súd Banská Bystrica s postúpením sporu nesúhlasil a postupom podľa § 43 ods. 2 CSP spis predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd SR“) na rozhodnutie sporu o príslušnosť. Poukázal na to, že predmetný spor sa začal dňa 16. marca 2018 žalobou správcu konkurznej podstaty úpadcu podanou na Okresný súd Bratislava I, na ktorom sa viedol konkurz na majetok úpadcu (v súčasnosti po zmene zákonnej úpravy sa tento konkurz vedie na Mestskom súde Bratislava III). Žalobca sa predmetnou žalobou domáha určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným do konkurznej podstaty úpadcu, pričom svoj nárok odvodzuje od uznesenia o vyhlásení

konkurzu, od zmluvy o prevode vlastníctva bytov a informatívnych výpisov z listov vlastníctva tvrdiac, že žalovaný 1/ ako úpadca po vyhlásení konkurzu na jeho majetok previedol predmetné nehnuteľnosti (zapísané do konkurznej podstaty) na žalovaného 2/ bez vedomia a súhlasu správcu. Žalobca má za to, že nehnuteľnosti sú stále vo vlastníctve úpadcu, pretože s majetkom podliehajúcim konkurzu bol oprávnený nakladať výlučne on ako správca. Podľa názoru Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj „predkladajúci súd“) sa jedná o incidenčný spor, v ktorom sa žalobca domáha určenia vlastníckeho práva v prospech úpadcu, a to vo vzťahu k nehnuteľnostiam zapísaným do konkurznej podstaty úpadcu. S poukazom na ustanovenia § 196a ods. 1 a ods. 6 v spojení s prechodným ustanovením § 206o zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení účinnom od 1. júna 2023 (ďalej len „ZKR“) predkladajúci súd ďalej uviedol, že kauzálna príslušnosť predbieha výlučnú miestnu príslušnosť a keďže spor sa týka nehnuteľností zapísaných do konkurznej podstaty úpadcu, príslušnosť súdu sa spravuje kauzálnou vecnou príslušnosťou. Preto je na konanie vecne príslušný Mestský súd Bratislava III ako konkurzný súd úpadcu. Zdôraznil, že aj v minulosti Najvyšší súd SR v obdobných právnych veciach (napr. sp. zn. 1Ndob/4/2011) rozhodol tak, že nakoľko sa dané konanie týka nehnuteľností zapísaných do konkurznej podstaty, príslušnosť súdu sa spravuje kauzálnou vecnou príslušnosťou a na konanie je vecne príslušný konkurzný súd úpadcu. Na nepríslušnosť predkladajúceho súdu, keďže sa jedná o spor vyvolaný a súvisiaci s konkurzom, pričom konkurzné konanie voči úpadcovi sa nevedie na Okresnom súde Banská Bystrica, poukázal aj právny zástupca intervenienta na strane žalobcu.

3. Najvyšší súd SR ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP), po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania (§ 36 ods. 2 CSP).

5. Podľa § 12 ods. 1 CSP, na konanie v prvej inštancii je príslušný okresný súd, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 20 písm. a) CSP, namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej.

8. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanja sporu.

9. Podľa § 41 CSP, súd skúma miestnu príslušnosť iba na námietku žalovaného uplatnenú najneskôr pri prvom procesnom úkone, ktorý mu patrí; výlučnú miestnu príslušnosť skúma aj bez námietky na začiatku konania.

10. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané (§ 43 ods. 2 CSP).

11. Podľa § 471c CSP (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2023), konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023, sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva

prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

12. Podľa § 196a ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“), na konanie podľa tohto zákona je kauzálny príslušný

- a) Mestský súd Bratislava III pre obvod Krajského súdu v Bratislave,
- b) Mestský súd Košice pre obvod Krajského súdu v Košiciach,
- c) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici,
- d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre,
- e) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove,
- f) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne,
- g) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave,
- h) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline.

13. Podľa § 196a ods. 6 ZKR súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

14. Podľa § 206o ZKR (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júna 2023), konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd.

15. Podľa § 2 ods. 6 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 371/2004 Z. z.“), sídlom Okresného súdu Banská Bystrica je mesto Banská Bystrica; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Banská Bystrica a Brezno. Okresný súd Banská Bystrica má pracovisko v meste Brezno.

16. Podľa § 18n ods. 2 písm. c) zákona č. 371/2004 Z. z. (prechodné ustanovenia k zriadeniu mestských súdov v Bratislave), od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v obchodnoprávných veciach vrátane vecí podľa § 23 a § 26 až 29 Civilného sporového poriadku v znení účinnom od 1. júna 2023 a agendy konkurzu, reštrukturalizácie, oddĺženia a obchodného registra z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava IV a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava III.

17. Zo spisu vyplýva, že žalobou, ktorá bola doručená na Okresný súd Bratislava I dňa 16. marca 2018, sa žalobca Mgr. Michal Mihálik, PhD., so sídlom kancelárie v Bratislave, Zámocká 14 domáhal voči žalovaným 1/ a 2/ vydania rozsudku, ktorým súd určí, že nehnuteľnosti bližšie špecifikované v žalobe (ďalej len „nehnuteľnosti“), patria do vlastníctva obchodnej spoločnosti JADE, spol. s r.o. v konkurze, so sídlom Mikulášska 1, 811 01 Bratislava, IČO: 36 034 908. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2K/15/2016 z 29. júna 2016 bol na majetok tejto obchodnej spoločnosti (ďalej aj „úpadca“) vyhlásený konkurz a ďalším uznesením zo dňa 22. októbra 2013 bol žalobca ustanovený do funkcie správcu úpadcu. V žalobcom presne nezistený deň uzatvoril úpadca (žalovaný 1/) v postavení predávajúceho so žalovaným 2/ v postavení kupujúceho Zmluvu o prevode vlastníctva bytov, ktorej predmetom bol odplatný prevod nehnuteľností. Žalobca poukázal na to, že ním označené nehnuteľnosti tvoria podľa § 67 ods. 1 a nasl. ZKR majetok podliehajúci konkurzu, ktorý bol spísaný do súpisu všeobecnej podstaty úpadcu ešte pred uzatvorením Zmluvy o prevode vlastníctva bytov. Uzatvorením predmetnej zmluvy úpadca porušil ustanovenie § 76 ods. 1 ZKR, podľa ktorého platí, že len čo je majetok zapísaný do súpisu, iná osoba ako správca nesmie majetok previesť, ako aj ustanovenie § 44 ods. 1 ZKR, podľa ktorého oprávnenie úpadcu nakladať s majetkom podliehajúcim konkurzu a oprávnenie konať za úpadcu vo veciach týkajúcich sa tohto majetku, vyhlásením konkurzu prechádza na správcu. Podľa názoru žalobcu nemohlo dôjsť k platnému uzatvoreniu Zmluvy o prevode vlastníctva bytov, a teda ani k platnému prevodu nehnuteľností na žalovaného 2/, v dôsledku čoho sú tieto nehnuteľnosti naďalej vo vlastníctve úpadcu. Svoj naliehavý právny záujem na podaní predmetnej

žaloby odôvodnil tým, že potrebuje mať istotu v tom, čo je predmetom konkurznej podstaty, keďže jeho povinnosťou správcu je speňažovanie majetku, ktorý podlieha konkurzu. Zo spisu tiež vyplýva, že uznesením zo dňa 4. júna 2018, ktoré bolo dňa 8. júna 2018 zverejnené v Obchodnom vestníku č. 110/2018, bol Mgr. Michal Mihálik, PhD. odvolaný z funkcie správcu úpadcu a do tejto funkcie bol ustanovený Mgr. Martin Hurtiš, so sídlom kancelárie v Prievidzi, Matice Slovenskej 17.

18. Konanie v predmetnej veci sa začalo dňa 8. novembra 2021, t. j. ešte pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov (ďalej len „zákon č. 150/2022 Z. z.“) a zákona č. 398/2022 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Týmto zákonmi bola zavedená tzv. reforma súdnej mapy, a to s účinnosťou od 1. júna 2023. Jedným z novelizovaných predpisov bol aj ZKR, v rámci ktorého došlo k zavedeniu novej príslušnosti súdov na konania podľa tohto zákona, a to tak súdov prvej inštancie (§ 196a ods. 1, ods. 2 ZKR), ako aj odvolacích súdov (§ 196a ods. 3 ZKR). Na túto úpravu nadväzuje ustanovenie § 196a ods. 6 ZKR, podľa ktorého súd, na ktorom prebieha konanie podľa tohto zákona, je príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konaní podľa tohto zákona, s výnimkou sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej len „BSM“). Predmetná novela sa dotkla aj ustanovenia § 20 písm. d) CSP, upravujúceho tzv. výlučnú miestnu príslušnosť súdov na konania vyvolané osobitnou povahou konkurzného alebo reštrukturalizačného konania (okrem sporov o vyporiadanie BSM), kde novela vypustila písmeno d) a nahradila ho dovtedajším písmenom e), ktoré upravuje výlučnú miestnu príslušnosť súdov na konania v sporoch týkajúcich sa rozhodcovského konania s výnimkou spotrebiteľského rozhodcovského konania. Príslušnosť súdov na konania vyvolané osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania, s výnimkou sporov o vyporiadanie BSM, je od 1. júna 2023 upravená priamo v ZKR, a to ako kauzálna príslušnosť.

19. V rámci novely CSP bolo prijaté prechodné ustanovenie § 471c CSP, podľa ktorého sa konania začaté podľa predchádzajúcej právnej úpravy a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023, s výnimkou prípadov, kedy osobitný predpis výslovne upravil prechod výkonu súdnictva na iný súd. Obdobne ZKR v prechodnom ustanovení § 206o k úpravám účinným od 1. júna 2023 ustanovil, že konania začaté a právoplatne neskončené do 31. mája 2023 sa dokončia na súdoch vecne a miestne príslušných podľa predpisov účinných do 31. mája 2023; to neplatí, ak podľa osobitného predpisu výkon súdnictva prechádza z vecne a miestne príslušného súdu na iný súd. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR sa ustálila v názore, že citované prechodné ustanovenia predstavujú výnimku z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej úpravy (t. j. účinnej od 1. júna 2023), ktorá sa však vzťahuje výlučne na konania začaté a právoplatne neskončené na súdoch vecne a miestne príslušných, a teda nebráni súdom (za splnenia zákonom stanovených podmienok) skúmať svoju kauzálnu príslušnosť na prejednanie a rozhodnutie určitej právnej veci. Osobitným predpisom upravujúcim prechod výkonu súdnictva na iný súd, na ktorý odkazujú citované prechodné ustanovenia, sa rozumie zákon č. zákon č. 371/2004 Z. z., ktorý v ustanovení § 18n ods. 2 písm. c) upravil prechod výkonu súdnictva v obchodnoprávných veciach, vrátane vecí podľa § 23 a § 26 až 29 CSP v znení účinnom od 1. júna 2023 a agendy konkurzu, reštrukturalizácie, oddĺženia a obchodného registra z Okresného súdu Bratislava I, Okresného súdu Bratislava II, Okresného súdu Bratislava IV a Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava III. V dôsledku uvedenej úpravy sa konkurz na majetok úpadcu vyhlásený Okresným súdom Bratislava I v súčasnosti vedie na Mestskom súde Bratislava III a tento súd je s účinnosťou od 1. júna 2023 zároveň kauzálny príslušný aj na spory vyvolané osobitnou povahou konkurzného alebo reštrukturalizačného konania, s výnimkou sporov o vyporiadanie BSM.

20. Pre rozhodnutie tohto sporu o príslušnosť bolo potrebné vyriešiť otázku povahy predmetného sporu, teda či ho možno považovať za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania (incidenčný spor), ako sa domnieva predkladajúci súd a intervenient na strane žalobcu. Za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného konania sa štandardne považuje napríklad konanie o určenie právneho dôvodu, vymáhateľnosti, výšky, poradia, zabezpečenia zabezpečovacím

právom alebo poradia zabezpečovacieho práva popretej pohľadávky, konanie o vylúčenie majetku zo súpisu, konanie o určenie neúčinnosti právneho úkonu úpadcu voči veriteľom, osobitne aj konanie o vyporiadanie BSM podľa § 53 ZKR, prípadne aj konanie o žalobe o určenie neúčinnosti reštrukturalizačného plánu. Rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR sa ustálila v názore, že ak žaloba predstavuje autonómnu žalobu, ktorá nie je založená na konkurznom práve a nevyžaduje si ani začatie takého typu konania, samotná skutočnosť, že správca konkurznej podstaty je stranou sporu, nepostačuje na to, aby takéto konanie mohlo byť kvalifikované ako konanie vyplývajúce priamo z konkurzu alebo s ním súvisiace (6Ndc/33/2011, 4Ndc/19/2015, 2Ndob/3/2023, 4Ndob/72/2023, 1Ndob/80/2024, 1Ndob/1/2025). Pokiaľ ide o uznesenie sp. zn. 1Ndob/4/2011 z 19. apríla 2011, na ktoré poukázal predkladajúci súd, jeho závery, podľa ktorých pokiaľ sa konanie týka nehnuteľností zapísaných do konkurznej podstaty, príslušnosť súdu sa spravuje kauzálnou vecnou príslušnosťou podľa zákona č. 371/2004 Z. z., sú v súčasnosti neaplikovateľné nielen vzhľadom na neaktuálnosť tam citovanej právnej úpravy (keďže § 9 bol zo zákona č. 371/2004 Z. z. vypustený ešte novelou uskutočnenou zákonom č. 125/2016 Z. z.), ale najmä vzhľadom na zrejmy judikatórny posun v danej otázke (viď napr. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Ndob/1/2018 z 27. februára 2018, sp. zn. 1Ndob/7/2019 z 10. júla 2019 alebo sp. zn. 5Ndob/9/2021 z 15. novembra 2021, ktoré boli rovnako vydané v sporoch o príslušnosť, kde predmetom konania bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným do konkurznej podstaty úpadcu).

21. Z uvedeného vyplýva, že kritériám pre definíciu sporu ako sporu vyvolaného osobitnou povahou konkurzného konania nezodpovedá spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, začatý žalobou správcu podanou voči účastníkom kúpnej zmluvy, ktorou došlo k prevodu nehnuteľností zapísaných do konkurznej podstaty úpadcu bez vedomia a súhlasu správcu. Ide o autonómny spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (oddelený od konkurzného konania), ktorý tento svoj samostatný charakter nestráca tým, že jeho stranou je správca, keďže hmotnoprávny základ uplatneného nároku nevyplyva z konkurzného práva, resp. z konkurzu.

22. V posudzovanom prípade tak nejde o prípad kauzálnej príslušnosti, ale o tzv. výlučnú miestnu príslušnosť súdu v zmysle ustanovenia § 20 písm. a) CSP, podľa ktorého je namiesto všeobecného súdu žalovaného na konanie príslušný výlučne súd, v ktorého obvode je nehnuteľnosť, ak sa spor týka vecného práva k nej. Spor o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam je nepochybne sporom týkajúcim sa vecného práva k nehnuteľnostiam. Keďže výlučnú miestnu príslušnosť súd skúma aj bez námietky na začiatku konania (§ 41 CSP časť vety za bodkočiarkou), Okresný súd Bratislava I nepochybil, keď bezodkladne po podaní žaloby (listom zo dňa 21. marca 2018) spor postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu výlučne miestne príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie s poukazom na to, že sporné nehnuteľnosti sa nachádzajú v jeho územnom obvode.

23. Najvyšší súd SR vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Okresného súdu Banská Bystrica s postúpením sporu Okresným súdom Bratislava I nie je dôvodný a na konanie v predmetnom spore je vecne a miestne príslušný Okresný súd Banská Bystrica podľa § 12 ods. 1 a § 20 písm. a) CSP v spojení s § 2 ods. 6 zákona č. 371/2004 Z. z.

24. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.